

**ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ
ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ**

ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	ԲՆԱԳԻՏԱԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ
ԱՄԲԻՈՆ	ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՆՐԱ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱՅԻ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ ԵՎ ԸՆԹԱՑԻԿ ՍՈՂՈՒԼ	ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՍԻՉ ԵՎ ՍՈՂՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ	1105B4/17
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	ՍԵՐՎԻՍ
ԿՈՒՐՍ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	2-րդ կուրս/ 2-րդ կիսամյակ
ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	<p>ՁԵՎԱՎՈՐԵԼ</p> <ul style="list-style-type: none"> Ստեղծել պատկերացում բժշկական աշխարհագրությ յուն գիտության, նրա հետազոտության օբյեկտի ու մեթոդների, տեսական ու կիրառական նշանակությունների շուրջ: Կարևորել դաստիարակչական մեծ դերը, քանի որ ուսանողներն սկսում են ավելի ուշադիր են դառնալ շրջապատի տարրերի ու երևույթների նկատմամբ, որոնք կարող են թեկուզ ինչ –որ չափով ազդել մարդու առողջության վրա: Վերլուծել միջավայրի բժշկաաշխարհագրական իրադրությունը: Գնահատել միջավայրի առողջարարական նշանակությունը:
ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	<p>ԳԻՏԵԼԻՔ</p> <p>Բնորոշել բժշկական աշխարհագրություն գիտության ձևավորման ու զարգացման առանձնահատկությունները, մտքի զարգացման հնագույն օջախները:</p> <p>Ներկայացնել գիտության կառուցվածքը, կապն այլ գիտությունների հետ: Բացատրել գիտության սահմանային, կիրառական նշանակությունը:</p> <p>Վերլուծել բժշկական աշխարհագրության տեսական մի քանի դրույթներ: Բացատրել գիտության հիմնարար ` Տառողջութ յուն!, Տրակտայան ադապտացիա!, Տրջակա միջավայր!, Տրբշկաաշխարհագրական շրջանա ցում!, Տապրելակերպ! հասկացությունները:</p> <p>Վերլուծել բնական գործոնների` ռելիեֆի, երկրաբա նական կառուցվածքի, կլիմայի, ջրերի, հողաբուսա կան կազմի առողջաբանական նշանակությունները:</p> <p>Վերլուծել սոցիալ-տնտեսական գործոնների առող ջաբանական նշանակությունները:</p> <p>Վերլուծել էկոլոգիական գործոնների առողջաբանա կան նշանակությունները:</p> <p>Ներկայացնել բնակավայրի(Գյումրու) բժշկաաշխար հագրական առանձնահատկությունները:</p> <p>ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆ</p> <p>Համադրել Տ բնակչության առողջություն-շրջակա միջավայր! համակարգի բաղադրիչների միջև կապերը:</p> <p>Գնահատել արեզակնային ճառագայթման, ռելիեֆի, երկրաբանական կառուցվածքի, կլիմայի, ջրերի, հողերի, բույսերի ու կենդանիների ազդեցությունները բնակչության առողջության վրա:</p> <p>Գնահատել սոցիալ տնտեսական առավել կարևոր գործոնները ` ապրելակերպը, աշխատանքային, բնակարանային պայմանները, սնունդը: Գնահատել միջավայրի էկոլոգիական բնութագրիչներն ըդտ միջավայրի առանձին տարրերի` օդի, ջրի, հողերի, բույսերի, կենդանիների:</p>

Գնահատել բնակավայրի(Գյումրու) բժշկաաշխարհագրական իրադրության առավել Ֆիզիոլոգիկ տարրերը:
Մեկնաբանել հիվանդությունների սեզոնային և աշխարհագրական տարածական բաշխման գլխավոր մոտեցումները և վերհանել պատճառները:
ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆ
Բժշկաաշխարհագրական քարտեզագրման միջոցով հիվանդությունների աշխարհագրական տարածման նեկայացում:
Գիտության հնագույն ու արդիական խնդիրներ լուսաբանում:
Բժշկավիճակագրական տեղեկատվության մշակման ու կիրառման ձևեր:
Բնակչության առողջության պահպանման ու վերա կանգման աշխարհագրական հնարավորություն ների կանխատեսում:
Բժշկաաշխարհագրական հետազոտության համա պատասխան մեթոդների կիրառում:

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

- ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ - 5
- ԼՍԱՐԱՑԻՆ ԺԱՄ -64
- ԴԱՄԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ -32
- ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ -12
- ՍԵՄԻՆԱՐ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ - 20
- ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԺԱՄ -4

ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Ուսումնառության ընթացքում ձեռք բերված ֆիզիկաաշխարհագրական, տնտեսաաշխարհագրական, մաթեմատիկական, քարտեզագրական, բժշկագիտական գիտելիքներ:

ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐ

Դասախոսություն, բանավեճեր, քննարկումներ, զննական՝ աշխատանք քարտեզներով, վիճակագրական նյութերով, հավաքածուներով, գործնական աշխատանքներ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բժշկական աշխարհագրություն գիտությունը, հիմնարար հաս ացությունները:
Բժշկական աշխարհագրություն գիտությունը, ուսումնասիրման օբյեկտը:
Գիտության կառուցվածքը, գիտական մտքի ձևավորման օջախները :
Բժշկական աշխարհագրության հիմնարար հասկացությունները, հետազոտության մեթոդները՝ քարտեզագրական, վիճակագրական:
Բնակչության առողջության վրա ազդող բնական գործոններ: Արեգակնային և տիեզերական ճառագայթումների, ռելիեֆի, երկրաբանական կառուցվածքի, կլիմայի , ջրերի, հողերի, բույսերի՝ դեղաբույսեր, սննդային, թունավոր, կենդանիների առողջաբանական նշանակությունը: Բնական տարերային աղետներ:
Ձեր բնակավայրի(Գյումրիի) բնական պայմանների բժշկաաշխարհագրական գնահատումը:
Բնակչության առողջության վրա ազդող սոցիալ տնտեսական գործոններ:
Բնակարանային, աշխատանքային՝ արդյունաբերական,ն գյուղատնտեսական միջավայրեր, սնունդի, հագուստի առողջաբանական նշանակությունը:
Պրոֆեսիոնալ հիվանդություններ:
Ձեր բնակավայրի(Գյումրիի) սոցիալ-տնտեսական պայմանների բժշկաաշխարհագրական գնահատումը:
Բնակչության առողջության վրա ազդող էկոլոգիա կան գործոններ: Օդային, ջրային ավազանների վիճակի, հողերի աղտոտվածության, թափոնների հիվանդածին ազդեցությունը: Արդյունաբերության թողած հետևանքները:
Ձեր բնակավայրի(Գյումրիի) էկոլոգիական իրադրության բժշկաաշխարհագրական գնահատումը:
Հիվանդությունների աշխարհագրական տեղաբաշխում՝ նոզոաաշխարհագրություն: Ծայրահեղ պայմաններին բնորոշ հիվանդություններ:
Ձեր բնակավայրում(մեր օրինակումԳյումրիում) առավել տարածված հիվանդություններ:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԻՄՆԱԿԱՆ

1. Վալենյան Ա. §Գյումրի քաղաքի էկոլոգիական վիճակի բժշկաաշխարհագրական գնահատում, Ե.2004թ.
2. Авцын А. “Введение в географическую патологию”, М. 1972г
3. Воронин Н. “Основы медицинской и биологической климатологии”, М.1981г.
4. Географические аспекты экологии человека”(под редакции Лебедева)
5. Никитин Д., Ноеикова Н. “Окружающая среда и здоровье человека”, М.1997г.
6. Новиков Ю. “Экология окружающей среды и человек”, М. 2002г.
7. Окружающая среда и здоровье человека”(под редакции Герасимова) М. 1981г

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ

1. “экологические и медико-географические проблемы природопользования Закавказья”, Е.1989г.
2. “Человек и среда”, М.1985г.

ՍՏՈՒԳՄԱՆ ԵՎ
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՁԵՎԵՐԸ

1. Բաղադրիչ 1- 10% (հաճախումներ)
2. Բաղադրիչ 2-20% (ընթացիկ ստուգում 1-ին)
3. Բաղադրիչ 2-20% (ընթացիկ ստուգում 2-ին)
4. Բաղադրիչ 4-40% (ամփոփիչ ստուգում)
5. Բաղադրիչ 5-10% (ընթացիկ ակտիվություն)

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ
ԿՇԻՌ

Ընթացիկ 2 գրավոր քննություններ և ամփոփիչ բանավոր 1 քննություն` 100 բալային համակարգով: Գրավոր քննության հարցատոմսերը կազմված են 5 հարցից 20-ական միավոր բային արժեքներով, իսկ բանավոր քննության հացատմար` 3 հարցից 35, 35 և 30 արժեքներով:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ՍԱՆԴՂԱԿ

Տառային գնահատական	Գնահատականի պաշտոնական թվային համարժեքը	ԳՊՄԻ գնահատական
A+	5+	96-100
A	5	91-95
A-	5-	86-90
B+	4+	81-85
B	4	76-80
B-	4-	71-75
C+	3+	66-70
C	3	61-65
C-	3-	40-60
D	2	Մինչև 39

ՈՒՍԱՆՈՂԻ ԾԱՆՐԱԲԵՌՆՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԺԱՄԱՆԱԿԸ

կրեդիտ/կրեդիտ ժամ-5/150

Հ/Հ	Թեմա	Լսարանային ժամեր					Ուսանողի ինքնուրույն աշխատածամանակը	Ուսանողի ընդհանուր աշխատածամանակը
		Դասախոսություն	Գործնական	Լաբորատոր	սեմինար	Ուս. պրակտիկա		
1.	Բժշկական աշխարհագրություն գիտությունը, ուսումնասիրման օբյեկտը: Գիտության կառուցվածքը, գիտական մտքի ձևավորման օջախները:	2					1	3
2.	Բժշկական աշխարհագրություն գիտությունը, ուսումնասիրման օբյեկտը: Գիտության կառուցվածքը, գիտական մտքի ձևավորման օջախները:				2		3	5
3.	Բժշկական աշխարհագրության հիմնարար հասկացությունները:	2					1	3
4.	Բժշկական աշխարհագրության հիմնարար հասկացությունները:				2		3	5
5.	Բժշկական աշխարհագրության հիմնարար հասկացությունները:	2					1	3
6.	Բնակչության առողջության վրա ազդող բնական գործոններ՝ արեգակնային և տիեզերական ճառագայթման, ռելիեֆի, երկրաբանական կառուցվածքի ազդեցությունները:	2					2	4
7.	Գյումրու երկրաբանական կառուցվածքի ու ռելիեֆի ազդեցությունը բնակչության առողջության վրա:				2		2	4
8.	Կլիմայի ազդեցությունը բնակչության առողջության վրա :	2					1	3
9.	Գյումրու բնական պայմաններից կլիմայի բժշկա աշխարհագրական գնահատումը:				2		2	4
10.	Զրի, հողի ազդեցությունը բնակչության առողջության վրա:	2					1	3
11.	Գյումրու բնական պայմանների՝ ջրերի բժշկաաշխարհագրական գնահատում: Հանքային ջրերի բուժական նշանակությունը և տեղաբաշխումը ՀՀ-ում:		2				3	5
12.	Բույսերի, կենդանիների ազդեցությունը բնակչության առողջության վրա:	2					1	3
13.	Օգտակար բույսերի առողջարար նշանակությունը:		2				3	5
14.	Բնական տարերային աղետների ազդեցությունը բնակչության առողջության վրա:	2					1	3
15.	Գյումրու բնական պայմանների՝ հողերի, բուսականության, կենդանիների բժշկաաշխարհագրական գնահատում:				2		3	5
16.	Բնակչության առողջության վրա ազդող սոցիալ տնտեսական գործոններ, դրանց կառուցվածքը: Ապրելակերպի ազդեցությունը օրգանիզմի վրա	2					2	4
17.	Բնակչության առողջության վրա ազդող սոցիալ տնտեսական գործոններ, դրանց կառուցվածքը:				2		3	5

	Ապրելակերպի ազդեցությունը օրգանիզմի վրա							
18.	Բնակարանային պայմանների ազդեցությունը բնակչության առողջության վրա:	2					1	3
19.	Գյումրիի սոցիալ-տնտեսական գործոնների բժշկաաշխարհագրական գնահատում:				2		3	5
20.	Մենդի ազդեցությունը բնակչության առողջության վրա :	2					1	3
21.	Ազգային խոհանոցներ:		2				3	5
22.	Հագուստի ազդեցությունը բնակչության առողջության վրա:	2					1	3
23.	Հագուստի ազդեցությունը բնակչության առողջության վրա:				2		2	4
24.	Աշխատանքային միջավայրի ազդեցությունը մարդու առողջության վրա:	2					1	3
25.	Պրոֆեսիոնալ հիվանդություններ:				2		2	4
26.	Միջավայրի էկոլոգիական պայմանների ազդեցությունը բնակչության առողջության վրա:	2					1	3
27.	Միջավայրի էկոլոգիական պայմանների ազդեցությունը բնակչության առողջության վրա		2				3	5
28.	Արդյունաբերության ազդեցությունը բնակչության առողջության վրա	2					1	3
29.	Գյուղատնտեսության, տրանսպորտի ազդեցությունը, միջավայրի էկոլոգիական վիճակի վրա				2		3	5
30.	Հիվանդությունների աշխարհագրական տեղաբաշխում՝ նոգոաաշխարհագրություն:	2					1	3
31.	Հիվանդությունների աշխարհագրական տեղաբաշխում՝ նոգոաաշխարհագրություն:		2				3	5
32.	Գյումրիում առավել տարածված հիվանդաձերի վերլուծություն:		2				3	5
Ընթացիկ ստուգում 1								7
Ընթացիկ ստուգում 1								7
Ընթացիկ ստուգում 1								10
Ընդամենը								150